

Kázání o následování: Povolání Leviho, Lk 5,27-32

Ježíš Boží i lidský Syn

Jako křesťané vnímáme Ježíše jako Boha. A to je dobře. Je opravdu Boží Syn. Na co ale často zapomínáme je, že je také lidským synem.

Proč je to důležité?

To, jakou představu máme o Kristu formuje také to, kým se v Kristu stáváme a kdo pak jsme. Ovlivňuje to naše vnímání a cítění a prožívání víry. Když Ježíše vnímáme jen jako Boha, máme tendenci se stávat nadlidskými. Buďte svatí, jako já jsem svatý. Tedy když chápeme vzor, který napodobujeme jako Boha, chceme se stát podvědomě bohy. Chceme se stát dokonalými. Ale je zřejmé, že to nejde. Proto si např. nepřipouštíme negativní emoce a pak je v sobě ukládáme a máme zaděláno na problém v podobě depresí nebo jiných psychických poruch. Nebo se snažíme přetvařovat, nasazujeme si masku a pak vypadáme nelidsky. To ale přitom po nás nikdo nežadá, alespoň Bůh to nežadá. Naopak, je skvělé, když můžeme být sami sebou a na nic si nehrát. Nebo když si např. myslíme, že Ježíš skutečně neprožíval pokušení nebo že nemohl selhat, máme dojem, že příběh evangelia vlastně není o nás. Ježíš – Boží Syn se pro nás stává potom příliš dalekým a je příliš dokonalý, než aby byl pro nás. Vidíme Ježíše jako dokonalého supermana a nevidíme jeho lidskou tvář, tvář bolesti, ale také radosti. Tvář smíchu jako i pláče, tvář dítěte jako i muže, který umírá v agónii smrti. Když naopak vidíme Ježíšovu lidskou odvahu a temperament, je to pro nás velkou osobní inspirací a mám pak pocit, že je křesťanská víra o něco bližší a žitelnější. Není pro nás takovým břemenem nebo dokonce pózou, ale víra je pro nás opravdovou a Ježíšova láska skutečným prožitkem. Tato série kázání s názvem Ježíš s lidskou tváří má mj. za cíl lépe zvýraznit Ježíše jako člověka. Kdo vlastně Ježíš byl? Co dělal? Co jako člověk cítil? Přál bych si, abychom lépe poznali tohoto zvláštního muže, který měl s lidmi tolik soucitu a lásky. Přál bych si, abychom vnímali kromě Boha také Ježíšovu lidskost. Když se člověk stává křesťanem, znamená to právě to, že se stává skutečně celým člověkem. Být křesťanem znamená dozrávat a dorůstat do pravého lidství, měřeného Kristovou plností. A proto bych se s vámi rád vypravil na dobrodružnou cestu do Lukášova evangelia. Příběh, nad kterým budeme společně přemýšlet je zapsán v páté kapitole u Lukáše. Nazývá se povolání Léviho nebo chcete-li Povolání Matouše za Ježíšova učedníka.

Kontext

Všechna tři evangelia popisují tuto událost.

Ježíš se nachází v Galileji na severu, kde Ježíš učí a uzdravuje nemocné.

Ve stejné kapitole v Lukáši Ježíš povolal své první čtyři učedníky rybáře.

Hned poté následuje uzdravení malomocného a pak uzdravení ochrnutého.

Evangelium nám říká, že dobrá zpráva se o Ježíši šíří široko daleko a mnoho lidí za Kristem přichází z nejrůznějších důvodů.

Od 17. do 25. verše čteme příběh ochrnutého člověka, kterého nesou za Ježíšem na nosítkách. Tento působivý příběh nám ukazuje, že Ježíš je tak

úžasný, že nejenom uzdravuje, ale dokonce v Božím jméně odpouští hříchy. Stojí tady opravdu velmi vysoko a ukazuje pravdivě, že je Boží

Syn. O to zajímavější je kontrast následujícího příběhu od 27. do 32. verše,

který naopak ukazuje na Ježíšovu lidskost. Na tomto místě Ježíš jí a pije a

dělá úplně obyčejné lidské věci. Ale zároveň překročí lidskou

spravedlnost, když si dovolí povolat Léviho, který je celníkem. Velký

kontrast vidím také v tom, že hned po sobě jsou příklady dvou lidí.

Ochrnutý v prvním příběhu musí být přinesen k Ježíšovi, aby byl uzdraven

a to fyzicky uzdraven. V druhém příběhu o Lévim Ježíš naopak přichází k

celníkovi, kterým druzí pohrdají a dokonce ho nenávidí. Ježíš Léviho

uzdraví duchovně a přijímá ho k sobě. Jaký krásný obraz lidského soucitu

a milosrdenství Ježíše. Kromě toho je tento člověk Lévi velmi významný,

je to náš biblický Matouš, jeden z dvanácti učedníků. A protože Matouš i

povolání rybáři jsou učedníci Ježíše, budeme vykládat náš příběh v

kontextu následování Ježíše, jinými slovy bude řeč o učednictví. To není

vůbec náhodné, pátá kapitola nám to ukazuje velmi dobře. Jak Mark řekl

posledně, je důležité, abychom Bibli vykládali v souvislostech. Proto se

podívejme na zajímavou souvislost. V 11. verši je použito v původním

jazyce slovo „následování“ či učednictví. Je tam řečeno, že Ježíšovi

učedníci všeho nechali a šli za ním. Stejné slovo je použité i ve 27. a 28.

verši, které jsou předlohou dnešního kázání. Co nám biblický kontext říká?

Ježíš nejprve ukázal lidem, co je zač. Dokázal, že je lepší rybář než

profesionální rybáři Petr a Jan. Lidé v té době již věděli široko daleko, že

Ježíš dělá zázraky, že léčí a uzdravuje lidi. A když Ježíš někoho povolá,

není vůbec náhodné a překvapivé, že za ním lidé šli. Totéž platí i pro nás.

Když vidíme úžasné věci, které Ježíš v našich životech dělá, neměli

bychom se zdráhat za Ježíšem nejen jít, ale přímo běžet. Lidé, kteří se

skutečně setkali s Kristem touží s Ježíšem být co nejdéle a nejčastěji.

Těmto lidem bible říká křesťané. A pokud v Krista věříme a následujeme

ho, máme tu výsadu se nazývat křesťany podle Ježíšových učedníků.

Text si rozdělíme do třech částí...

Ježíšovo povolání, Ježíšovo následování a Ježíšovo pronásledování.

To první je Ježíšovo povolání.

1. Ježíšovo povolání: vyšel, spatřil, řekl mu...

Ve dvacátém sedmém verši jsou tři slovesa. Ježíš udělal přesně tři věci:

Vyšel ven, spatřil celníka a řekl mu, aby šel za ním. Podíváme se na tyto tři skutky podrobněji.

První, co Ježíš udělal je že vyšel...

a. Bůh nezůstává v nebi, ale posílá Ježíše k nám na zem...

27 Pak vyšel a...

Poté, co jsou lidé v úžasu z toho, že Ježíš uzdravil ochrnutého člověka, Ježíš jde za celníkem Matoušem. Ježíš nečekal a nekochal se svou slávou, i když by jistě mohl a nebylo by to nijak přehnané. Měl by na to jistě nárok. Vždyť je Božím Synem a lidé z něho jsou u vytržení. Ježíš ale nečekal, ale šel dál. Nečekal, až za ním zase někdo přijde. Ale naopak vyšel za lidmi, kteří jej potřebovali. Myslím, že v této prosté myšlence je úžasná síla a inspirace pro nás. Písmo nás pudí k tomu, abychom šli a získávali učedníky, tak jako to dělal Ježíš. O tom mluví všechna čtyři evangelia. Takže to je přesně to, co máme dělat my, máme jít za druhými lidmi. Chodíme za druhými lidmi? A pokud ne, jak bychom za nimi měli chodit? Myslím, že to chce lekci v praktické moudrosti a zároveň vnímat to, co dělal sám Ježíš. Ježíš se nevnucoval lidem. Žil tak odlišně a přitažlivě, že doslova přitahoval zástupy. Zároveň si ale vybíral, kdo bude jeho učedníkem. Když budeme žít kvalitní a přitažlivý život víry, budeme žít v pravdě a lásce, v pokoře a dobrých skutcích, lidé budou jistě stát o naši blízkost. Proč? Protože blízkost, kterou vyhledávají není naše vlastní, ale hledají blízkost toho, který nás posílá. A tím je sám Ježíš. Když lidé uslyší naše moudrá slova a ucítí laskavost našeho objetí, uvědomíme si, že nejdou za námi, ale za Kristem. A v tom je smysl následování Ježíše. Musím vyznat, že kolikrát nemluvím moudře a kolikrát místo laskavosti ukazují odvrácenou tvář. Ale v tom je právě Ježíšova výzva aktuální a živá pro každého z nás. V tom je právě lidství měřené mírou Kristovy plnosti. Čím více rosteme v Kristu a jsme více a více plni Krista a jeho slova, tím více jsme jeho učedníky. A tím více za námi lidé touží jít. A tím více i jdou za Kristem. Je v tom podle mě hluboké tajemství následování, kterému teprve postupně přicházím na chuť, ale mám na to celý život. Učme se následování společně.

To druhé, co Ježíš udělal je, že spatřil...

b. Bůh aktivně hledá ztracené, nemocné a hříšníky...

spatřil celníka jménem Levi, jak sedí v celnici,

Ježíš se díval kolem sebe. Znal dobře lidi a lidská srdce. Znal potřeby druhých lidí. Ježíš byl výborným pozorovatelem a studentem lidí. Pečlivě pozoroval přírodu a učil se z ní, proto je tolik jeho učení v podobenstvích zaměřeno na přírodu. Byl stejně tak i znalcem lidského chování. Je zapsáno, že Ježíš znal, co je v člověku. Stejně tak my se máme koukat kolem sebe. Ne šmírovat. Nebýt všetečně zvědavý, ale být pozorný. Pozorný k čemu? Pozorný k potřebám druhých. Snažme se poznávat druhé. Snažme se prohlédnout pod povrchní zdání. Především jsme s Lukášem, Noemi a Františkem na mládeži hráli zajímavou hru. Měli jsme poznat různé věci o pěti lidech a pak jsme měli vybrat jednoho kandidáta, kterému jsme měli pomoci. Uvědomili jsme si, jak naše pozorování a vnímání druhých lidí může být povrchní. Co viděli asi lidé na Lévim? Byl to celník. Ale to není vše. V Izraeli byli dva druhy celníků. První druh jen dohlížel na výběr daní. Takové lidé neměli rádi a nebavili se s nimi. Ale pak byli celníci, kteří lidi zdírali z kůže. Jan křtitel takové kritizuje a říká jim, aby nezneužívali svého postavení a neobohacovali se na druhých. Takže Lévi – Matouš patřil k takovým. Ještě humornějším je jeho jméno. Jméno je jedna z prvních informací, kterou o druhém známe. Matouš znamená Boží dar. Takže to je pěkný dáreček. Takový vydřiduch, který vás zdírá o to málo, co vám zbylo. Uvědomme si, že Izraelité platili daně dohromady přes 50%, tak to není vůbec příjemná realita. Lidé byli opravdu chudí. A někteří bohatli na jejich úkor. Takže ty druhé celníky lidé opravdu nenáviděli. Pokud by si chtěl Ježíš úkol usnadnit, asi by si nevybral celníka Matouše. Musel mít velkou víru, že chtěl investovat do takového grázla, jako byl Matouš. Ale protože známe Bibli dál, víme, že to mělo smysl. Potom, co se k Ježíšovi přidal Matouš, přidalo s k němu ještě více pochybných lidí, kteří pak rostli v Ježíšově blízkosti do zralých lidí. Jak nám říká text evangelia, Ježíš nepřišel povolát spravedlivé, ale hříšníky.

A co to znamená pro nás? Co vnímáš na druhém? Jeho věk? Jak vypadá? Jaké má vlasy? Jak je oblečený? Je hezký? Je mi příjemný? Smrdí? Vidím, co dělá? Co dělá za práci? Má děti? Jaké? Ale dokážeme víc než to? Dokážeme prohlédnout od povrchních fakt a pozorování do hloubky? Dokážeme vidět to, co je očím neviditelné? Ježíš to dokázal a uměl být velmi pozorný. Když se bavil se Samařskou ženou, bavil se s ní o politice, ale také o jejím rodinném životě. Ježíš nebyl povrchní člověk a měl

skutečně o druhé zájem. Dovolte mi nám šáhnout na svědomí... Kolik lidí, kteří k nám do církve chodí pravidelně, neznáš? Znáš všechna jména lidí, které vidíš kolem sebe? To je ještě jednoduché. Víš, co má rád tvůj soused? Víš, čím teď prochází? Co bych si moc přál a věřím, že nemluví jen sám za sebe, abychom skutečně byli společenství, něco jako opravdu blízká duchovní rodina. To neznamená, že budeme vědět úplně všechno o všem, to není možné a asi je to tak někdy lepší. Ježíš si vybral 12 učedníků a ty znal opravdu blízko. A z těch 12 si vybral jen 3 a ty znal nejlépe. Člověk nemá kapacitu znát detailně život každého, byť ho vidí každý týden. Ale zkus vzít tuhle výzvu opravdově. Snažme se ještě během tohoto setkání či tohoto dalšího týdne či týdnů poznat dalšího člověka, o kterém toho ještě tolik nevím. Zkus se trochu přiblížit k druhým a pokud máš odvahu a víru, dej se druhému více poznat. Nepochopte mě špatně, nechci, abyste na mě, Mirku nebo na Marka a Gretchen vysypali všechno, co jste jedli k snídani a kde máte jizvy na zádech apod. Ale věřím, že Ježíš prohluboval cíleně vztahy s druhými lidmi pozorováním a tím, že se ptal a snažil se chápat, čím druzí lidé žijí.

A to třetí, co Ježíš udělal? Potom, co viděl, tak mluvil.

c. Bůh k nám mluví a volá nás k následování.

Myslím, že toto pořadí má hluboký smysl. Bible na jiném místě říká, že máme dvakrát tolik naslouchat než mluvit. Věřím, že je důležité, abychom nečekali jen až za námi druzí přijdou a budou se o nás zajímat. Nemusíme čekat, až nám někdo položí otázku. Můžeme být pozornými pozorovateli a můžeme klást inteligentní otázky druhým, tak abychom je poznali. Opět nenabádám ke špionáži. Ale zdravý zájem o druhé věřím ukazuje lásku a bourá to hradby.

Ježíš mluvil ke ztraceným, nemocným lidem a hříšníkům. Ježíš nemluvil jen k těm, kdo byli oblíbení. Ale právě naopak. Ježíš byl chronickým tvůrcem skandálů. Pokud by byly v prvním století noviny, věřím, že by Ježíš byl neustále na mušce novinářů. V prvním století nebyly noviny, ale klepy se šířily také rychle. Ale to se děje i dnes... Takže Ježíš neustále překračoval hranice společenské přijatelnosti. Tím nemyslím, že se choval nevhodně nebo nespolečensky. Ale měl soucit. Šel za lidmi, kteří byli nenávidění. My máme mluvit se ztracenými, nemocnými a hříšníky. Ježíš řekl... (*a řekl mu:*)

Pojď za mnou."

V evangeliích Ježíš opakovaně mluví o následování. Hned v páté kapitole, kterou čteme, se slovo následování objevuje ve 27., 28. verši, ale už také v

11. verši. Dále se objevuje v Lk 9, 59 a Lk 18, 22 a když čteme evangelia touhle optikou, vidíme to i na dalších místech. Ježíš si povolával učedníky a ukazuje nám, jak máme volat další. Protože je téma učednictví obsáhlejší, nebudu se teď pouštět do obšírného líčení, jak se dělá učednictví. Můžu vás ale pozvat na úterní skupinku, kde se učednictví věnujeme hlouběji. Zatím je nás 5, můžeš se stát dalším učedníkem. Záleží jen na tobě.

Jak jsem řekl před chvílí, text kázání jsem rozdělil do třech částí. Ježíšovo povolání, Ježíšovo následování a Ježíšovo pronásledování. Mluvili jsme o Ježíšově povolání. Ježíš vyšel ven za lidmi, viděl Léviho a řekl mu, pojď za mnou. Podívejme se nyní na druhou část, na Ježíšovo následování. Podívejme se do dvacátého osmého verše, jak na povolání zareagoval celník Matouš.

2. Ježíšovo následování: reakce Leviho

28 Levi nechal všechno, vstal
a šel za ním.

Pro Léviho muselo být šokující, že někdo tak významný a dobrý k němu vůbec přišel. O to větší šok musel být, že ho chtěl povolat k sobě. Text nám neříká, jak dlouho trval jejich rozhovor. Evangelia jsou někdy až lakonicky stručná. Ale víme, že pro Léviho muselo být celnictví strašlivým břemenem. Byl sice hodně bohatý, ale kdo byste chtěli chodit kanálem? Kdo byste chtěli, aby vás lidi neustále nenáviděli a házeli po vás dlažební kostky? Proto povolání od Ježíše byla nabídka, kterou nemohl odmítnout. Když nás Ježíš povolá, je to životní šance, na kterou se těžko reaguje. Jak říká C.S. Lewis, buď Ježíše nenávidíme nebo ho milujeme, ale těžko v lidech vyvolával zívání nebo neutrální pocity. Kdybych se s Ježíšem měl setkat osobně, asi bych za ním běžel a chtěl být co nejvíce s ním. Víte co je ale úžasné? Jako Ježíšovi učedníci můžeme být s Ježíšem neustále. Když čteme Jeho slovo a modlíme se k Bohu, když nasloucháme Jeho Duchu a uctíváme Boha, jsme s Ježíšem v jeho úzkém kruhu učedníků. Nemusíme chtít být v prvním století, abychom Krista následovali. Místo toho stačí udělat něco mnohem praktičtějšího. Rozhodni se následovat Kristova následovníka, který Krista následuje delší dobu než ty. Pak nejdeš za Ježíšem sám, ale jdeš s někým. Nemáme čas vysvětlovat co to přesně znamená, o tom vám rád povím více na skupince. Pro náš výklad postačí vědět, že učednictví není individualismus. To je právě báječné na církvi.

Když jdeš za Ježíšem s druhým, nikdy nejdeš sám. A už je jedno, jestli si Tě vybere druhý nebo si ho vybereš Ty. Důležité je za Ježíšem jít.

Proč šel Levi za Ježíšem?

Protože o Ježíšovi slyšel a viděl, co dělá. V 5. kapitole Lukáše, ale také u všech tří pisatelů evangelií – Matouše, Marka i Lukáše – je zapsán příběh o uzdravení ochrnutého. U Lukáše je navíc uzdravení malomocného. A aby toho nebylo málo, skoro hned po našem příběhu následuje další uzdravení, uzdravení člověka s odumřelou rukou. Lukáš nám Ježíše ukazuje jako člověka, který má opravdu soucit s druhými. A to je výzva pro nás. Mějme soucit s druhými a zveme k následování lidi, kteří nejsou dokonalí a zdraví. Nečekejme, až budou lidé zralí, ale zveme k následování lidi nedokonalé a hříšné. Když lidé ucítí, že je máme rádi a že s nimi máme soucit, tak půjdou za námi. Soucit není ale pocit nadřazenosti či pohrdání. Já jsem ten spravedlivý a dokonalý, co tě teď povede. Já jsem ten Bůh a ty jsi moje ovečka. Tak to být nemá. Jsme si v hříchu všichni rovni a všichni jsme hříšní. O tom Bible mluví velmi jasně. Levi věděl, že Ježíšovi na něm záleží a má ho rád. A také věděl, že mu může pomoci. Možná že měl více důvodů, ale každopádně víme, že šel za ním. Dobrá zpráva pro nás stále zní: Ježíš nepřišel pozvat spravedlivé, ale hříšníky. Ježíš nepřišel pozvat k následování zdravé, ale nemocné. Nečekej s následováním, až budeš zdravý a nebo spravedlivý, protože to se nestane. Ježíš Tě může uzdravit a ospravedlnit jen tehdy, když půjdeš za ním.

Mluvili jsme o dvou aspektech následování. První bylo Ježíšovo povolání, druhé bylo Ježíšovo následování a nyní ten třetí aspekt následování Krista - Ježíšovo pronásledování. Podívejme se spolu do verše 29 na reakci zákoníků a farizejů.

3. Ježíšovo pronásledování: reakce farizejů a zákoníků: Jak to, že jíte s celníky a hříšníky?

29 A ve svém domě mu připravil velikou hostinu.

Bylo tam množství celníků a jiných,
kteří s ním stolovali.

30 Ale farizeové a jejich zákoníci reptali a řekli jeho učedníkům:
"Jak to, že jíte s celníky a hříšníky?"

Matouš byl Ježíšovi nesmírně vděčný. Matouš se radoval, že byl s Ježíšem a že se stal jeho učedníkem. Měl takovou radost, že vrátil všechny nakradené peníze (to se dovídáme v souběžném textu evangelia). A měl takovou radost, že se chtěl o vztah s Kristem podělit s druhými. Byli tam všichni Matoušovi známí a přátelé. Všem chtěl povědět a ukázat, kdo je Ježíš a co pro něho udělal. Nejen že se za Ježíše nestyděl, ale protože se Ježíš za Matouše nestyděl, pozval mnoho lidí. Zajímalo by mě, kolik lidí začalo ten večer Krista následovat. Možná že měl kolem sebe velký dav, ale víme, že to na počet 12 velký vliv nemělo. Ježíšovi nešlo o množství následovníků, ale o proměnu lidského života. O kvalitativní změnu. Ježíš přišel uzdravit a vyléčit nemocné a ospravedlnit hříšné.

Možná snad překvapivá pro nás je reakce farizejů a zákoníků. Farizejové a zákoníci byli samospravedliví lidé. Někteří vykladači říkají, že jsou jich plné církve. Nechci jít tak daleko, ale je pravda, že dokonce mezi křesťany se nacházejí lidé, kteří neradi vidí, když mezi ně přijde někdo, kdo je hříšný. Tedy ještě lépe. Není zatěžko mluvit o hříchu obecně. Většina normálních lidí netrpí pocitem dokonalosti a málokdo by řekl, že je vždy spravedlivý. Pokud jdeme ale až na kost a položíme otázku jinak... kdo z nás krade? Nebo kdo spal před svatbou s partnerem nebo třeba kdo z nás někdy někoho pomluvil, je to něco jiného. Otázka lidského hříchu najednou nabývá praktičtější rozměr a uvědomíme si, že opravdu máme skutečný problém. Farizejové a zákoníci nejsou nějakí hypotetiční zlí lidé s divnou čepicí na hlavě a s modlitebními řemínky na čele a zápěstí. Může to být každý z nás, když si začneme tak trochu myslet, že jsme lepší než druzí. Když si začneme myslet, že jsme spravedlivější nebo dokonalejší před Bohem. Kdykoliv si myslíme, že si zasloužíme více pozornosti než druhý nebo bychom měli mít významnější pozici, protože... no protože si to přece zasloužíme... a ten druhý je tak trochu míň. Farizejové a zákoníci rychle Ježíše odsoudili, když mluvil s Matoušem, ale když přišel na oslavu jeho učedníka Matouše? Myslím, že museli být zuřiví... Ptali se, jak je to možné? Jak si to může dovolit? Jak to že se spolčuje Žid s někým takovým? Byli jím rázem pohoršením. Ježíš nechce nikoho pohoršovat, ale když je v sázce evangelium a spása člověka, jde tu o něco důležitějšího než naše samospravedlivé soudy. Jako lidé totiž soudíme velmi povrchně, ale Bůh soudí naše srdce a před Bohem jsme na tom stejně dobře i špatně. Všichni jsme zcela konkrétně vinni, každý třeba něčím jiným, ale hříšní jsme všichni. Proto je církev plná hříšníků a Ježíš právě nás hříšné povolává, církev je společenství Kristových učedníků. Ježíš totiž nepřišel povolávat svaté, dokonalé a spravedlivé, ale hříšníky. Církev je společenství

omilostněných vrahů, cizoložníků, smilníků, lhářů, podvodníků, zlodějů, prostitutek a lichvářů. Jak vám to zní? Mě to zní hrozně. A neříkám, že jsem prostitutka nebo že ty jsi vrah... ale určitě jsi něco jiného. A radši nechci vědět co:) Ale v tom je právě onen paradox evangelia. To je právě to, nad čím se farizejové pohoršovali. A nad čím se můžeme pohoršit i my. Ta skvělá část, dobrá zpráva, je, že Ježíš nás miluje tak, jako miloval Matouše, a proto ho k sobě povolal. I když byl vydřiduch. Proto k sobě povolává i nás.

Na závěr již jen několik slov. Ježíš nepovolává k následování jen zdravé a spravedlivé, ale povolává nemocné a hříšníky

31 Ježíš jim odpověděl:

"Lékaře nepotřebují zdraví,

ale nemocní.

32 Nepřišel jsem volat k pokání spravedlivé,

ale hříšníky."

Mluvili jsme o třech oblastech učednictví. Za prvé o Ježíšově povolání – Ježíš šel ven, viděl a mluvil. Za druhé – o Ježíšově následování – každý z nás je povolán jako Ježíšův učedník a je na nás, co s touto nabídkou uděláme a za třetí o Ježíšově pronásledování: ne každému se bude líbit společnost hříšníků, do které jsme povoláni. Na církvi voní Kristus, ale smrdí hříšníci. A Ježíš nepřišel povolat zdravé a spravedlivé, ale nemocné a hříšníky. Amen.